

Ακούγοντας τις "μέλισσες του αόρατου" ...

(Τα «Ανεμώλια» του Ισιδώρου Ζουργού - μια ανάγνωση)

μνήμη Δημοσθένη Κελαπτοόγλου

Α' ΜΕΡΟΣ

(...) Θεέ μου είπε ήρεμα. Η θάλασσα δεν είναι όπως την αποκαλεί ο Άλτζι, η γκριζα γλυκειά μας μάνα; Η μυξοπράσινη θάλασσα. Η αρχιδοσφίχτρα θάλασσα. «Επί οίνοπα πόντον». Ω, Ντεντάλους, οι Έλληνες. Πρέπει να σου τους γνωρίσω. Πρέπει να τους διαβάσεις στο πρωτότυπο! «Θάλαπτα! Θάλαπτα!» Είναι ή μεγάλη γλυκειά μας μάνα. Έλα να την κοιτάξεις (...)

Τζέιμς Τζόυς, «Οδυσσέας» μφρ. Σωκράτης Καψάσκης

Φύγε, φύγε, φύγε είπε το πουλί. Το ανθρώπινο είδος Δεν μπορεί ν' αντέξει πάρα πολλή πραγματικότητα.

T. S. Eliot «Τέσσερα κουαρτέτα» μφρ. Εφη Αθανασίου

(...) Αγαπημένες μου μέρες και νύχτες στον «Θεραϊτή»! Γράφω τόσο καιρό μετά, με πικρό καφέ και μεθώ στη μνήμη σας. Τι σημασία είχε τελικά τι απ' αυτά ήταν ψέματα και τι αλήθεια; Το πιο σημαντικό πάντα σε μια εγχρωμη ζωή είναι τα όνειρα και το εμείς. Στον «Θεραϊτή» όλος ο κτιστός κόσμος χαμογελούσε κι όλα τα άκιστα μας βεβαίωσαν πως φθορά και μοναξιά δεν υπάρχει.

Ισιδωρος Ζουργός, «Ανεμώλια»

Το έκτο κατά σειράν βιβλίο του Ισιδώρου Ζουργού κυκλοφόρησε στις αρχές του Απριλίου με τον ιδιαίτερο τίτλο «Ανεμώλια»¹. Λέξη παρμένη από τα ομηρικά έπη, που θέλει να δηλώσει τα λόγια που παίρνει ο άνεμος, τα μάταια κι ανώφελα, τα έωλα παραθύρματα ενός αγέρα που πνέει όχι μονάχα «επί οίνοπα πόντον» μα και στην καθημέραν των βροτών (=θνητών). Φτάνει να ορίζει λοιπόν η λέξη ακόμα και τις ζωές τις σχεδόν αναλώσιμες, όσες πήγαν στράφι μέσα στον σύγχρονο φρενήρη βίο, τα παραναλώματα εκείνα του καιρού που δεν έτυχε ποτέ -ίσως γιατί δεν μπόρεσαν, όμως ίσως και γιατί δεν πρόφτασαν μέσα στον ορυμαγδό - ν' αφουγκραστούνε «τις μέλισσες του αόρατου» που αναφέρει ο Ρίλκε²...

Ο λόγος για τους διαλεγμένους εκείνους εργάτες -μα ποιοί είναι;- που συνάζουν το συμπαντικό μέλι, που βομβούν αενάως πάνω από το κεφάλια μας δίπλα στ' αυτιά μας, δίνοντας ένα νόημα στον πεπερασμένο ανθρώπινο βίο. Οι προθέσεις του συγγραφέα καθορίζονται ήδη απ' όσα αυτός γράφει στο οπισθόφυλλο του βιβλίου μα και σε όσα περιέχονται σε δημοσιευμένο, αυτοαναφορικό ως προς το βιβλίο, κείμενό του με την ευκαιρία της έκδοσης³:

Μέσα από τα «Ανεμώλια» επιχειρείται η διεισδυση μέσα στον πυρήνα της ανδρικής

φιλίας, ο δρόμος προς την ωριμότητα (αν αυτή ποτέ συντελείται στον άνδρα...), η καταγραφή της πολεμικής και διεκδικητικής φύσης του αρσενικού, όλα ιδωμένα μέσα από το φάσμα της παρακμής του άλλοτε φανταχτερού νεοελληνικού κόσμου. Ενός ψευτο- πολιτισμού όλο έπαρση που μετά τη γιορτή έχει αποστερηθεί όλα τα πλουμίδια του.

«*Η άμπωτις θα ερχόταν χρόνια αργότερα, τότε που θα μαζεγάμε στην ακτή φόφια καβούρια και ψάρια και η άμμος θα στέγνωνε*»⁴.

Ιστορείται εδώ ακόμα, η αναπόληση της νεότητας που -σιωπηρά, ύπουλα και σταδιακά- χάνει το σφρίγος της. Και πάνω από όλα το κωνηγημένο και άπιαστο ιδανικό, το αιώνιο είδωλο-σύμβολο, η «ωραία Ελένη», αυτό το αδειανό πουκάμισο εμπρός στη θυσιαστική διάθεση των ανδρών, η Πύρρειος νίκη στη ζωή του άνδρα. Και παρασταίνονται φηγούρες σχεδιασμένες με απαλά χρώματα, διαβρωτικά όμως πολύ στη σύνθεσή τους, όντα ικανά να μολύνουν, να προκαλέσουν τραύματα αλλά και ικανά για τ' ακριβώς αντίθετα πράγματα.

Του **ΝΩΝΤΑ ΤΣΙΓΚΑ**
.....
etsigas@the.forthnet.gr

Είναι εκείνες οι γυναίκες στηρίγματα, τα «κερκέλια» της ζωής, οι βαθιά χωμένες ρίζες που κρατούν όρθια τα δέντρα, άλλοτε διοέγγονα μιας Πηνελόπης κι άλλοτε σπορές της Καλυψώς όντα δαιμονικά και θεϊκά μαζί, αντικείμενα λατρείας και προσκυνήματα σαν εικονίσματα. Πάντοτε περιμένοντας κάποιον «Οδυσσέα» να φτάσει στο απάγκιο. Προδοσίες αλλεπάλληλες, σημαδεμένα με κραγιόν πουκάμισα των ανδρών, υπομονή, εγκαρτέρηση μνημειώδης απέναντι σε μεθυσία και ξενύχτια κι άλλες ακόμα εκδηλώσεις του γιορτερού και βοώντος βίου των ανδρών.

Όλα τούτα δοσμένα μέσα από τεχνηέντως παραβιασμένους κώδικες των Ομηρικών επών, επικεντρώνονται σε μια προσπάθεια συνομιλίας του παλιού κόσμου με τον καινούργιο. Κατά τον συγγραφέα: «Στα *Ανεμώλια* διακουβέεται ένα γνωστό στοιχείο στην ιστορία της λογοτεχνίας, η συνομιλία ενός μυθιστορήματος με την παράδοση του

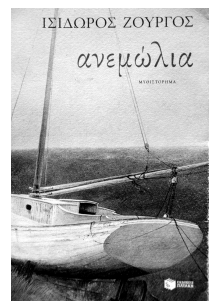
ομηρικού κόσμου». Υψηλού διαμετρήματος και μεγέθους λογοτέχνες έχουν στο παρελθόν επιχειρήσει πάντως στο θέμα. Ρηξικέλευθο, επηρμένο ή όχι αυτό το «διακύβευμα» του Ζουργού, επιτυχές ή ατυχές ας το κρίνει ο αναγνώστης. Κατά την δική μας άποψη το έχει κατορθώσει.

Πυρήνας του βιβλίου φαίνεται να είναι η «κρίση». Κρίση των ορίων του ανθρώπου, η κρίση του κτιστού κόσμου του, των ερεισμάτων του. Η κρίση της μέσης ηλικίας που προκύπτει σαν πρώτης τάξεως ευκαιρία να ψηλαφηθούν τα ανωτέρω. Εδώ ο άνθρωπος αρχίζει να μετεωρίζεται «μεταξύ σφύρας και άκμονος», ανάμεσα στην ύπαρξη και την ανυπαρξία. Όπως και να το κάνουμε ή μέση ηλικία σε πλησιάζει τις πιο πολλές φορές χωρίς διόλου καλές προθέσεις ή προϋποθέσεις. Όταν μάλιστα το περιβάλλον το οποίο σε συναντά αφορά μια γενικευμένη οικονομική, πολιτιστική, κοινωνική και ηθική κρίση τότε τα πράγματα αποκτούν σχεδόν μεταφυσικό χαρακτήρα. Η έξοδος, η φυγή έχουν ως προαπαιτούμενο την σκοτεινή και ασφυκτική ζωή ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες μιας απόδρασης με εκστρατευτικούς όρους.

(...) «*Σ' αυτόν τον τελευταίο αφωταγώγητο χειμώνα που τον μαστίγωνε η οικονομική κρίση και στην υγρή άνοιξη που τον ακολούθησε, στην οδό Αγίου Δημητρίου έλειπε το φως*» (...) ⁵

(...) «*Όμως τότε στη αρχή όταν ξεκινούσαμε, όλα φαίνονταν πως πήγαιναν δεξιά... Πήγαν τελικά στο διάβολο μ' έναν τρόπο αργό και αθόρυβο. Ποιός το κατάλαβε; Σαν να μπορούσε κάποιος να νιώσει τάχα την περιστροφή της Γης, έτσι άλλαξαν όλα, με μια ανεπαίθητη περιστροφή, ημέρα νύχτα, ημέρα νύχτα, κι ύστερα πια μόνο νύχτα*» (...) ⁶

Στο πρώτο κεφάλαιο της αφήγησης, ένας μεσήλικας άνδρας ο Νίκος Χαλκίνης, ξανοίγεται κατακαλόκαιρο, Ιούλιο μήνα, από

Ισιδώρου Ζουργού
Ανεμώλια
εκδόσεις Πατάκη 2011
σελ. 458

την παραλία των οικογενειακών διακοπών κάπου στη Χαλκιδική, προς στο ανοιχτό πέλαγος. Μπρούμυτα πάνω σ' ένα πλαστικό στρώμα θαλάσσης, σαν να λιάζεται αμέριμνος και σαν να παίζει, «το σκάει», φεύγει! Η σύλληψη της σκηνης και η πραγματάωσή της πλησιάζουν το γκροτέσκο, ίσως μοιάζουν και ατυχείς, στα μάτια του ανυπόμονου αναγνώστη. Φαντασθείτε έναν πενήνταχρονο, όλως διόλου έξαφνα, να δραπετεύει μέσα στο μεσημεριάτικο κάμα πάνω σ' ένα παρδαλό νάυλον στρώμα θαλάσσης, τυποτένια προσφορά ενός ναού της κατανάλωσης (super market)! Τι ελπίδες έχει να πετύχει σε μια τέτοια απόδραση; Κι όμως. ο «Θερσίτης» ένα ιστοφόρο μήκους σαρανταεπτά ποδιών, που παραμονεύει, παραπλέοντας πολύ κοντά, τον περισυλλέγει. Πάνω στο πλοi-άριο βρίσκεται όλη η συντροφιά των «εταίρων». Οι πέντε συνωμότες φίλοι.

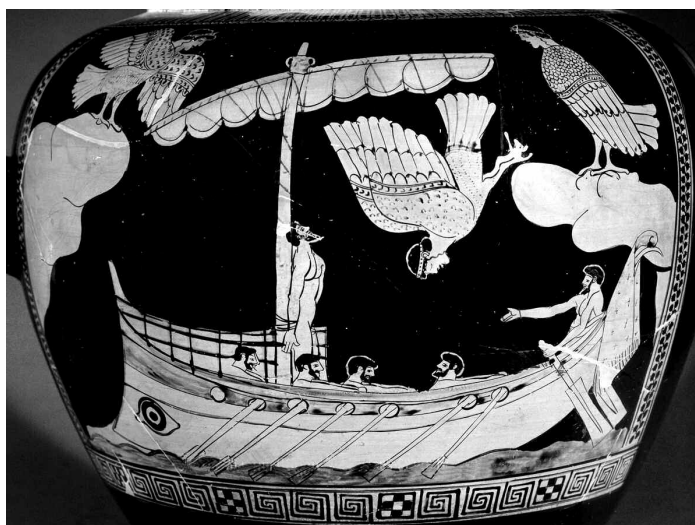
Η παρέα των στενά συνδεδεμένων αυτών ανθρώπων που από τα παιδικά τους χρόνια μεγάλωσαν στην ίδια γειτονιά, φοίτησαν στο ίδιο σχολείο και δεν έχουν πάψει να συναντιούνται όλα τα χρόνια που 'χουν εν τω μεταξύ περάσει, είναι η ομάδα εκστρατείας που θα πραγματοποιήσει την αποστολή της απόδρασης από τον εφιαλτικό κόσμο. Οι ζωές τους έχουν κριθεί, με την αμείλικτη εσωτερική διαδικασία, εφ' όλης της ύλης και κάτω από το πρίσμα της, διαλυτικής των πάντων οικονομικής κρίσης, που έχει ενσκήψει στη χώρα. Όλοι τους αργά η γρήγορα συνειδητοποιούν πως έχουν αποτύχει και πως οι ζωές τους ήταν μια απάτη, μια θλιβερή φενάκη.

*«Όπου το μάτι μου γυρίσω, όπου κι αν δω
ερείπια μαύρα της ζωής μου βλέπω εδώ,
που τόσα χρόνια πέρασα και ρήμαξα και χά-
λασα»⁷.*

Συνάχθηκαν και συντάχθηκαν στο όνειρο της φυγής οι Εταίροι. Φοβισμένοι σαν αντίκρισαν ένα πρωί στάχτες μονάχα στα χέρια τους ή «ψόφια καβούρια και ψάρια» που ξέβρασε η θάλασσα της ζωής. Συμβολικά δώρα του αιώνιου παρόντος στο φευγαλέο και επηρμένο εφήμερο.

*(...) Η γαρ σοφία του κόσμου τούτου μωρία
παρά τω Θεώ έστι. γέγραπται γαρ ο δρασώμε-
νος τους σοφούς εν τη πανουργία αυτών. και
πάλιν Κύριος γινώσκει τους διαλογισμούς των
σοφών, ότι εισί μάταιοι. Ωστε μηδείς καυχάσθω
εν ανθρώποις. Πάντα γαρ υμών έστιν, είτε Παύ-
λος είτε Απολλώς είτε Κηφάς είτε κόσμος είτε
ζωή είτε θάνατος είτε ενεστώτα είτε μέλλοντα,
πάντα υμών έστιν. Υμείς δε Χριστού, Χριστός
δε Θεού. (Απ. Παύλου «Προς Κορινθίους
Α'» -κεφ. Γ')*

Ποιοί είναι και τι προικιά κουβαλούν μαζί τους στην παστάδα της φυγής τους στον «Θερσίτη» οι σύντροφοι του Χαλκίνη; Οι αδελφοί Χριστοδούλου πρώτα: Ο επιχειρηματίας Δημήτρης Χριστοδούλου ή Μυκηναίος. Ο άναξ ανδρών -τότε και τώρα- πάντοτε αδιαμφισβήτητος αρχηγός της συντροφιάς. Σημαδεμένος από θάνατο που προκάλεσε απερίσκεπτα πάνω σε μέθη, αυτός που άλλοτε «αγαπούσε (...) τις μεγαλοπρέπειες και τις μικρές τελετουργίες», και πια «θυσίαζε κάθε μέρα από το πρωί στον κοσμοσειστή Θεό της αιθυλικής αλκοόλης». Ο αδελφός του Χρήστος, επιτυχημένος γιατρός νευρολόγος. «Ο Χρήστος ονειρευόταν το θεό των ανέμων να τον παίρνει μακριά σαν τον καπνό του πύρου, να τον κάνει αφανή μόρια για πάντα». Μ' έναν ανύπαρκτο σχεδόν γάμο και μian Ελένη σφηνωμένη στην καρδιά.

Ο Στάθης Ιωακειμίδης: άνεργος πρώην πορτιέρης σε νυχτομάγαζα, με την ασπίδα του Αχιλλέα κεντημένη στην πλάτη. κοινωνικά αλλά και σε προσωπικό επίπεδο τελειωμένος από καιρό. Ζει στην απόλυτη παρακμή και ανέχεια. Ο Νικηφόρος Λιτσουνάκης ή «Γέρος», πανεπιστημιακός και κοσμήτορας της πολυτεχνικής σχολής, με συναισθηματικό κόσμο στον οποίο έχει επιβληθεί ο τετραγωνισμός του κύκλου. Και μ' ένα βάρος στην ψυχή -θυμό ακυβέρνητο- την αυτοκτονία της μητέρας του. Κι ο Νίκος Χαλκίνης καθηγητής της μέσης εκπαίδευσης. Φιλόλογος που παίζει επιτραπέζια παιχνίδια μνήμης και συλλέγει -λέει- «τα άχρηστα τεκμήρια μιας ανώφελης ζωής».

Ο Δημήτρης (βλέπε: Αγαμέμνονας) Χριστοδούλου έχει μπαρκάρει ήδη από κείνο το μοιραίο βράδυ. Ο Χρήστος (λέγε Μενέλαος) που φεύγει κνηγώντας την ιδανική του Ελένη, βρισκόταν κι αυτός από καιρό στο ταξίδι. Ο Στάθης (εκείνος με την ασπίδα του Αχιλλέα ζωγραφισμένη στην πλάτη) ακολουθεί βαρύθυμος το σινάφι. Δεν έχει και τίποτα καλύτερο να πράξει. Ο Νικηφόρος σχεδόν παρασέρνεται κι αυτός από τον άνεμο της φυγής. Δεν απομένει τί-

ποτα να τον δένει στην πόλη και στο σπίτι. Κι ο Νίκος Χαλκίνης, το alter ego του συγγραφέα, γίνεται ο ανταποκριτής που θα μας συνδέσει με τα γεγονότα, είναι αυτός που μέλλεται να ιστορήσει τη φυγή. Αυτός ακολουθεί τους εταίρους γιατί η ζωή του αποτελεματώθηκε. Ο Χαλκίνης που θα καταστεί ο ίδιος ...η φυγή, «ζει για να έχει ύστερα να θυμάται». Ο αρχηγός της παρέας των παιδικών χρόνων, ο άναξ ανδρών, κάποτε ακόμα και νεκρός στέκεται απέναντι και τον ξεμυαλίζει:

«Χαλκίνη παράτα τα βιβλία κι έλα μαζί μου. Η ζωή είναι πόλεμος! Ότι διάβασες διάβασες, θα σε κάνω Οδυσσέα εγώ θα δεις...»⁸.

Τους «εταίρους» συνδέουν πραγματικοί δεσμοί ζωής. Όχι συμβατικότητα. Τα χρόνια χάλκεψαν κι έδεσαν τις σχέσεις από τότε που δόθηκε το στίγμα της παιδικής ηλικίας περνώντας μέσα από τους χρόνους της εφηβείας μέχρι την ωριμότητα.

«Όπως παίζαμε πόκα μεταξύ μας χρόνια τώρα, όπως στρόναμε πάνω στην τσόχα σεμέν ντεφέρ, κούκο μονό, μπόμεπες, χαρακίρι, έτσι μοιράζαμε μεταξύ μας και τους εφιάλτες»⁹.

Όλοι τους φέρουν βαθιά τραύματα, ευδιάκριτες ουλές πολέμου που αποκτήθηκαν στον βουβό, άγριο και σπαρακτικό πόλεμο των πόλεων. Στο πεδίο της περιφημής «ανδρικής τιμής» καταβληθέντα τιμήματα. Τα δυο αδέρφια της παρέας τα βαραίνει η σκιά θανάτων που προκάλεσαν.

Η παρέα τα γνωρίζει καλά όλα αυτά. Και δεν έχει μάλλον ποτέ συγχωρήσει κανέναν. Και ιδίως τον πρώτο: Τον «άνακτα»-Αγαμέμνονα ή Μυκηναίο τον κατά κόσμον-Δημήτρη Χριστοδούλου.

Οι άνθρωποι αυτοί μεγάλωσαν κι ανδρώθηκαν στη Θεσσαλονίκη. Στη μητέρα-γη και ερωμένη. Κοντά στο κέντρο της κάτω από τον ισκίο των βυζαντινών τειχών και υπό την ιερά επιστασία του πολιούχου Αγίου. Θυμάμαι τον T. S. Eliot στα «Τέσσερα κουαρτέτα»:

*«Το σπίτι είναι εκεί που ξεκινάμε, καθώς μεγαλώνουμε
Ο κόσμος γίνεται πιο παράξενος, το σχέδιο πιο πολύπλοκο
Από νεκρούς και ζωντανούς (...)»¹⁰.*

Έτσι γίνεται. Όσο μεγαλώνουμε κι ωριμάζουμε μεγαλώνει κι κόσμος μαζί μας. Απλώνει ρίζες και στον σκοτεινό κόσμο του Άδη. Λιγότερουν οι ζωντανοί, πλουτίζουν οι μνήμες των απωλειών. Κάποτε τους νεκρούς τους συναντάς στο δρόμο σου, κάποτε χρειάζεται να κατέβεις μερικά σκαλοπάτια, να σκύψεις χαμηλά για να τους ακούσεις, να τους δεις, να τους ακουμ-

συνέχεια από την 15η σελίδα

πήσεις. Κάποτε νεκροί είμαστε και οι ίδιοι προτού καν πεθάνουμε και αφεθούμε στον «χάλκινο» ή «τον νήδυμο ύπνο». Κι ο δρόμος της φυγής «ουροβόρος όφης». Φεύγοντας συνεχώς και δεν πας πουθενά...

Αυτό που φεύγει δεν είναι ο δρόμος ¹¹

Οι δρόμοι με τις μυρμηγκιές των αυτοκινήτων και των ανθρώπων να πηγαινοέρχονται προκαλούν μια βουερή πλημμυρίδα, είναι οι ίδιοι δρόμοι που άδειοι γυαλίζουν μέσα στην κάψα τα καλοκαίρια ή άλλοτε με τις βροχές των φθινοπώρων γί-

νονται αληθινά αδιάβαστα ρέματα με ζόρικα νερά. Οι δρόμοι αυτοί ποτάμια ονομάζονται στο βιβλίο του Ζουργού. Ποτάμια παρηγοριάς μέσα στα τοιμμένα που χτίζουν και συνθλίβουν τους ανθρώπους. Ούτε μια φορά δεν αντιλήφθηκα να ονομάζονται δρόμοι. Το πιο μεγάλο ποτάμι είναι η Αγίου Δημητρίου (έστω κι αν δεν είναι ο μεγαλύτερος δρόμος της πόλης). Τα παιδικά μάτια κρατούν -και κληροδοτούν στον ενήλικα- τα μεγέθη ταξινομημένα με το δικό τους υποδεκάμετρο αξιών και μεγεθών και διόλου δεν νοιάζονται για τις αποκαλυπτικές μειώσεις που θα φέρει η εμπειρία των χρόνων που θα επιπέσει με λύσσα να κλονίσει, να βήσει και να τα εξευτελίσει όλα. Ποτάμια λοιπόν διαρρέουν την πόλη, ποτάμια διασταυρώνονται και ενώνουν τα ορμητικά νερά τους. Ποτάμια που ορίζουν μια πηγή και μια κατάληξη. Την εκβολή στον κόλπο του Θερμαϊκού απ' όπου έπεται η θάλασσα του Αιγαίου, ο Πόντος απ' όπου μέλλεται και η μεγάλη φυγή.

Είπες. «Θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλη θάλασσα...» ¹²

Επικαλούμαι συχνά τον Αλεξανδρινό και τους στίχους του στο ποίημα «η Πόλις», γιατί όπως εμφατικά έχει παρατηρήσει ο καθηγητής Χρήστος Τσολάκης, στο βιβλίο αυτό του Ζουργού δηλώνεται καταφανώς ο άνθρωπος της πόλεως. Αυτός που χρειάζεται τους άλλους συμπολίτες-εταίρους και μένει δέσμιος με τις σταθερές που ορίζει και συνιστά «η Πόλις» και ο σύμπασις κόσμος της, μέσα από λογής νευρωτικούς -και όχι μόνον- μηχανισμούς που αποτρέπουν την οριστική φυγή («το παιδί αφήνει τον τόπο του. εκείνος ποτέ...»). Αλυσσοδεμένος φαντάζει ο καθένας με βαριές σιδερόμπαλες (ηθικές, συναισθηματικές, κοινωνικές) που τον κρατούνε στον τόπο. Ωστόσο από νωρίς ζωσμένος τ' άρματα της μηητικής εκστρατείας μακραίνει την απόφαση για το ταξίδι της φυγής, το οποίο κάποτε πραγματοποιεί. Κι όμως στο τέλος επιστρέφει (ηττημένος ή όχι) και πάλι στην μήτρα-μήτερα: στην Ιθάκη του. Έχοντας ίσως αποκτήσει μια συνειδηση των πραγμάτων. Και έχοντας δεχθεί -και πάλι ίσως- την αποκάλυψη της αλήθειας. Μονάχα ένας μέσα σ' ετούτο το βιβλίο δεν επιστρέφει τελικά στην πόλη. Κι αυτός είναι πεθαιμένος!

«Πάντα στην πόλι αυτή θα φθάνεις. Για τα αλλού -μη ελπίζεις- δεν έχει πλοίο για σε, δεν έχει οδό» ¹³.

Το β' μέρος
θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο

Αναφορές και σημειώσεις

- 1,4,5,6,8,9. Ισιδωρος Ζουργός, Ανεμώλια, εκδόσεις Πατάκη, 2011
2. Η φράση περιλαμβάνεται σε επιστολή του Ράινερ Μαρία Ρίλκε προς τον Witold Hulewicz στις 13 Νοεμβρίου 1925 (ο Βίτολντ Χούλεβιτς ήταν ο Πολωνός μεταφραστής του). Το συγκεκριμένο απόσπασμα της επιστολής έχει ως εξής: (...) «Έτσι πρέπει, τα πάντα εδώ, όχι μόνο να μην τα κατοπιούμε και να τα εξευτελίζουμε, αλλά ειδικά... θα πρέπει αυτά τα φαινόμενα και τα πράγματα να τα κατανοούμε όσο γίνεται βαθύτερα και να τα μεταμορφώνουμε. Να τα μεταμορφώνουμε; Ναι, γιατί καθήκον μας είναι αυτή την προσωρινή, ανίσχυρη γη να εντυπώσουμε τόσο βαθιά, με τόσο πόνο και τέτοιο πάθος, που η ύπαρξή της μέσα μας "αόρατα" να αναστηθεί και πάλι. Είμαστε οι μέλισσες του αόρατου!» (Ρ. Μ. Ρίλκε «Οι ελεγείες του Ντουίνου» μτφρ. Μαρία Τοπάλη, Πατάκη 2011).
3. Ισιδωρος Ζουργός, "Μια χαρτογράφηση του ντόπιου μηδενισμού" "Ελευθεροτυπία" - "Βιβλιοθήκη", τχ. 648, 25.3.2011
- 7,12,13 Κ.Π. Καβάφη Η πόλις
10. Τ. Σ. Eliot «Έσσερα κουαρτέτα για το τέλος της ανθρωπότητας» μτφρ. Εφη Αθανασίου, εκδόσεις Ίκαρος, 2002.
11. Εζρα Πάουντ «Τα Άσματα της Πίζας», Canto LXXIV, μτφρ. Αντ. Ζέρβα, Ίνδικτος

Ο κ. Ν. Τσίγκας, ιατρός νευρολόγος, κατάγεται από το Βογατσικό, ζει και εργάζεται στην Θεσσαλονίκη.

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ «ΟΡΕΣΤΕΙΑΣ»

Πληρ. Υπεύθυνοι Βρεφικών Σταθμών
Καστοριά 22/06/11

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Καστοριάς «Ορεστείας» ενημερώνει την έναρξη εγγραφών βρεφών ηλικίας από 2 μηνών έως 2,5 ετών για τον Α' Βρεφικό Σταθμό, περιοχής Γράμμου, και Β' Βρεφικό Σταθμό περιοχής Χλόης-Φουντουκλή για την νέα σχολική χρονιά 2011-2012.

Η έναρξη υποβολής των αιτήσεων ξεκινάει από τις 20/06/11 έως 08/07/11. Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων ορίζεται η ημέρα Παρασκευή 08/07/11.

Για τις ενδιαφερόμενες μητέρες, μέσω του προγράμματος της Ε.Ε.Τ.Α.Α., η αίτηση συμμετοχής-Δήλωση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, μπορεί να υποβληθεί είτε ταχυδρομικώς στα γραφεία της Ε.Ε.Τ.Α.Α., Γραφείο Θεσσαλίας, Ηρώων Πολυτεχνείου 211, Τ.Κ. 41221, Λάρισα. είτε στις αντίστοιχες δ/νσεις των σταθμών.

Δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με την Αρ. Πρωτ. 865/20-06-11 «Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της δράσης, «Εναρμόνιση οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής» για τις γυναίκες, μητέρες βρεφών μέσω του προγράμματος, έχουν:

1. όσες μητέρες εργάζονται ως μισθωτές, αυτοαπασχολούμενες ή είναι αυτοαπασχολούμενες στον πρωτογενή τομέα.
2. ή συμμετέχουν σε Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (πρόγραμμα STAGE, Ν.Θ.Ε., Ν.Ε.Ε., του ΟΑΕΔ και σε πρόγραμμα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης)ή
3. είναι άνεργες, οι οποίες διαθέτουν δελτίο ανεργίας σε ισχύ και αντίγραφο βεβαίωσης εξατομικευμένης προσέγγισης από τις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ ή
4. είναι άνεργες και λαμβάνουν ή έχουν λάβει τακτικό επίδομα ανεργίας από τον ΟΑΕΔ οποιαδήποτε χρονική περίοδο κατά τους τελευταίους 24 μήνες προ της δημοσίευσης της παρούσας.

Εξαιρούνται από την παρούσα πρόσκληση οι τακτικοί υπάλληλοι του δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ καθώς και οι μόνιμοι και αορίστου χρόνου υπάλληλοι των Ο.Τ.Α.(α' και β' βαθμού).

Περισσότερες πληροφορίες για τις ενδιαφερόμενες μητέρες θα δίδονται από τις αντίστοιχες δομές (Α' Βρεφικός Σταθμός Περιοχής Γράμμου, Τηλ. 2467084914, κα Αλεξοπούλου Σοφία και Β' Βρεφικός Σταθμός, Περιοχής Χλόης, Τηλ. 2467022789 κα Κοισάκη Βερονίκη).

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

Ειρήνη Γεωργοπούλου-Μισκιά

ΑΠΑΝΤΗΣΗ-ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ-ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΛΑΙΜΑΧΩΝ ΚΩΠΗΛΑΤΩΝ "ΤΑ ΠΑΡΑΣΠΟΥΡΤΖΟΥΚΙΑ"

Η δημοσίευση συμπάραστασης από τον σύλλογο παλαιμάχων κωπηλατών είναι δεκτή ως προς το ηθικό μέρος και όχι ως προς το υλικό. Οι αγαπητοί συναθλητές ίσως από υπέρμετρη αλληλεγγύη χωρίς την δική μου συγκατάθεση θέλησαν να υπερθεματίσουν και πέραν από την ηθική στήριξη συμπεριέλαβαν και την υλική, πράγμα που εμένα με βρίσκει τελείως αντίθετο. Παρακαλώ το σύλλογο παλαιμάχων να περιορισθεί στην ηθική συμπάρασταση και να απαλείψει την υλική. Επομένως τα περί τραπεζικών λογαριασμών δεν ισχύουν και παρακαλώ τον σύλλογο παλαιμάχων να διορθώσει και το δικό του δημοσίευμα.

Με εκτίμηση
Κώστας Πουλιόπουλος

Γίνεται γνωστό ότι η έκκληση συμπάραστασης που δημοσιεύτηκε στις 31-6-2011 στον τοπικό τύπο και σε κωπηλατικά blogs και ιστοσελίδες εκφράζει την ανάγκη των μελών του συλλόγου μας να εκδηλώσουμε την ηθική και μόνον συμπάραστασή μας και σε καμία περίπτωση την υλική, στο ατυχές γεγονός του συναθλητή μας, μέλους μας και συμπολίτη μας Κώστα Πουλιόπουλου. Επειδή εκ παραδρομής αναφέρθηκε αριθμός τραπεζικού λογαριασμού, δηλώνουμε ότι δεν ισχύει και ζητούμε συγγνώμη γι αυτό.

Με εκτίμηση
Σύλλογος Παλαιμάχων Κωπηλατών Καστοριάς
«Τα Παρασπουρτζούκια»

Δρ. Χρυσόστομος Μπαϊρακτάρης MD.PhD

ΕΙΔΙΚΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

Κέντρο Νευροφυσιολογικού Ελέγχου

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Δ.Π.Θ.

Τ. Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής 401 ΓΣΝΑ
Τ. Διευθυντής Ε.Ι. Νευρολογικής Κλινικής ΝΙΜΤΣ

Ιατρείο: **Αθ. Διάκου 10 (δίπλα στο ΚΤΕΛ) Καστοριά**
Δέχεται κατόπιν ραντεβού, τηλ. 2467081884
e-mail: bairakta@yahoo.gr